

“THE PEOPLE’S DIRECTIVE”¹

NEITHER SIDE COMES OUT ON TOP

SUPPORTERS OF THE REFORM

Significant Reduction in Judicial Review:

1. In contrast to the present situation, there will be no constitutional review of basic laws.
2. In contrast to the present situation, there will be no judicial review of legislative processes.
3. In contrast to the present situation, in which any court can strike down a law, only the Supreme Court may do this (from a decentralized model to a centralized model).
4. Discussion of constitutionality of a law will be possible only with an expanded panel and not in smaller panels as has been the case until now.
5. In contrast to the present situation in which it is possible to strike down a law with a regular majority, laws may be overturned only with a 2/3 majority of the full panel of judges.
6. There will be an agreed-upon directive concerning the draft that will not be subject to judicial review.

Judicial Selection Committee:

1. For the first time since 1953, composition of the committee will be changed, increasing the number of elected officials (currently there are 4 out of 9; now there will be 8 elected officials and representatives of the public out of 11).
2. For the first time, a directive for choosing members of the Judicial Selection Committee will be enshrined in law—in order to reflect the diversity of identity and ideology in Israel.
3. Cancellation of the judges’ veto right in the Judicial Selection Committee, which has existed since 2008.

Strengthening the Governance of the Executive Branch:

1. Cancellation of the reasonableness standard regarding policy decisions of the government in its plenary—strengthening the ability of the executive branch to advance policy, make decisions and execute them.
2. Cancellation of the reasonableness standard with regarding to the appointment of ministers.
3. Significant reduction of the reasonableness standard with regard to ministers’ policy decisions—only decisions that are arbitrary or capricious.
4. Establishment in law of a mechanism to remove the legal adviser from office (in case of substantial and ongoing disagreement).
5. Option of personal representation for the government and ministers facing legal cases.
6. The government will not be required to follow the expert opinion of the legal adviser with regard to the process of initiating legislation.

OPPOSERS OF THE REFORM

Strengthening the Basic Laws:

1. Establishing stricter rules for legislating and instituting Basic Laws (minimizing the ability to abuse Basic Laws).
2. Stopping constitutional legislation that is not consistent with the reform and preventing additional legislation that damages the relationship between the branches of government or the judicial system or the legal adviser/law enforcement.
3. Strengthening the Basic Law: Human Dignity and Liberty (instead of the option to overturn it with a regular majority – it will receive constitutional status) and basic political rights.

Judicial Review:

1. Explicit authority for judicial review, which has been controversial until now, will be anchored in law.
2. Protection of unspecified rights derived from the right to human liberty.
3. No override clause.

Basic Rights:

1. The basic rights to equality and freedom of expression, opinion, protest, and assembly will be anchored in law, and the process of completing a formal bill of rights will be initiated.

Legal Adviser to the Government:

1. The independent and non-politicized role of the legal adviser will be anchored in law.
2. The principle that the government is obliged to follow the legal adviser’s opinion will be anchored in law.

Judicial Selection Committee:

1. The coalition will not control the selection of judges.
2. No politicization of judicial selection.
3. Judges will have increased influence on the appointment of judges to the lower courts.
4. The opposition will be strengthened in the Judicial Selection Committee.
5. The principle of judge’s seniority will be anchored in law.
6. A requirement for representation of women and Arabs in the Judicial Selection Committee will be anchored in law.

¹ Translated into English by a group of concerned citizens. The Hebrew version follows.

“מתווה העם” אך צד לא יוצא מנצח

מתנגדי הרפורמה

הקשחת חוקי היסוד:

1. הקשחת האופן לפיו מחוקקים ומתקנים חוקי יסוד (צמצום האפשרות לשימוש לרעה בחוקי יסוד).
2. עצירת חקיקה חוקתית שאינה עולה בקנה אחד עם הרפורמה ומגיעת חקיקה נוספת פוגענית במערכת היחסים של הרשויות או במערכת המשפט או הייעוץ המשפטי/אכיפת החוק.
3. הקשחת חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו (במקום האפשרות לבטלו ברוב רגיל - מקבל שרון חוקתי) וזכויות פוליטיות בסיסיות.

ביקורת שיפוטית:

1. עיגון סמכות מפורשת לביקורת שיפוטית שעד היום הייתה שנויה במחלוקת.
2. הגנה על הזכויות הבלתי מנויות הנגזרות מהזכות לכבוד האדם.
3. אין פסקת התגברות.

זכויות יסוד:

1. עיגון זכויות יסוד לשוויון ולחופש הביטוי, הדעה, ההפגנה והאספה והתנעת מהלך להשלמת מגילת הזכויות.

הייעוץ המשפטי לממשלה:

1. עיגון העצמאות והיעדר פוליטיזציה של היועצים המשפטיים.
2. עיגון מעמדה המחייב של חוות הדעת של היועצים המשפטיים.

ועדה לבחירת שופטים:

1. אין שליטה קואליציונית בוועדה לבחירת שופטים.
2. אין פוליטיזציה של בחירת השופטים.
3. הגדלת השפעת כוחם של השופטים במינוי שופטים לערכאות דינויות.
4. חיזוק האוטונומיה בוועדה לבחירת שופטים.
5. עיגון סניוריטי.
6. עיגון חובות נציגות נשים ונציגי החברה הערבית בוועדה.

תומכי הרפורמה

צמצום משמעותי של הביקורת השיפוטית:

1. בניגוד למצב הקיים, לא תהיה ביקורת חוקתית על חוקי יסוד.
2. בניגוד למצב הקיים, לא תהיה ביקורת שיפוטית על הליך החקיקה.
3. בניגוד למצב הקיים, בו כל בית משפט יכול לפסול חוק, רק בית המשפט העליון יוכל לפסול (ממודל ביזורי לריכוזי).
4. דיון בחוקתיות חוק יתאפשר רק בהרכב רחב ולא בהרכבים מצומצמים כפי שהיו עד כה.
5. בניגוד למצב הקיים בו אפשר לפסול חוק ברוב רגיל, פסילת חוקים תוגבל באופן משמעותי אך ורק ברוב מיוחד של 2/3 (מההרכב המורחב).
6. ימצא מתווה גיוס מוסכם שאינו כפוף לביקורת שיפוטית.

ועדה לבחירת שופטים:

1. לראשונה מאז שנת 1953, הרכב הוועדה ישתנה באופן שיגדיל את מספר נבחרי הציבור (היו 4 מתוך 9, עכשיו יהיו 8 נבחרי ונציגי ציבור מתוך 11).
2. לראשונה תוגדר בחוק הנחיה לוועדה לבחירת שופטים - לשקף בבחירתה את הגיוון הזהותי והאידיאולוגי בישראל.
3. ביטול הטוטו לשופטים בוועדה, הקיים מאז שנת 2008.

חיזוק משילות הרשות המבצעת:

1. ביטול עילת סבירות לגבי החלטות מדיניות במליאת הממשלה - חיזוק של יכולת הרשות המבצעת לקדם מדיניות, לקבל החלטות ולבצע.
2. ביטול עילת סבירות לגבי מינוי לשרים.
3. צמצום משמעותי של עילת סבירות בקשר להחלטות מדיניות של שרים - אך רק החלטה שרירותית ומופרכת.
4. מיסוד בחוק מנגנון העברה מתפקיד של יועץ משפטי למשרד (במקרים חריגים של אי הסכמה עמוקה ומתמשכת).
5. אפשרות ייצוג עצמי לממשלה ולשרים בפני ערכאות שיפוטיות
6. חוות דעת של היועץ המשפטי לממשלה לא תחייב לגבי הליכי חקיקה ראשית.